

കേരള സർക്കാർ
ധിനാസ്തിക മാനേജ്മെന്റ് (റവന്യൂ - കെ) വകുപ്പ്

സർക്കലർ

നമ്പർ. 16789/കെ.3/2016/ധി.എം.ഡി.

തീയതി, തിരുവനന്തപുരം, 04/03/2016

വിഷയം:- വരൾച്ചാ ദുരിതാശാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും അതു സംബന്ധിച്ച് സംസ്ഥാന ദുരന്ത പ്രതികരണ നിധിയിൽ (എസ്.ഡി.ആർ.എഫ്.) നിന്നൊള്ളുള്ള ഫണ്ടുകൾ പ്രവൃത്തികൾ എറ്റുത്തത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത് - സംബന്ധിച്ച്

- സൂചന:-** 1 സർക്കലർ നം. 69675/കെ.3/2014/ധി.എം.ഡി. തീയതി 13.02.2015
 2 സ.ഉ.(സാധാ) നം. 5634/2015/ധി.എം.ഡി. തീയതി 08.10.2015

സംസ്ഥാനത്ത് വരൾച്ച നേരിട്ടുന്നതിനൊള്ളുള്ള നടപടികൾ സീകരിക്കുന്നതിനും അടിയന്തിര വരൾച്ചാ ദുരിതാശാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ നിധിയിൽ നിന്നും തുക ചെലവഴിക്കുന്നതിനും താഴെ പറയുന്ന മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

(1) **ശ്രദ്ധാലു ദുരപ്പയോഗം കുറയ്ക്കുക, പുനർ വിനിയോഗം ചെയ്യുക എന്നിവയ്ക്ക് ഉള്ളംഗൾ നല്കുക.**

(2) **കട്ടിവെള്ളക്ഷാമം തുകയായിട്ടുള്ളതും വരൾച്ചാ ബാധിതമായിട്ടുള്ളതുമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ കട്ടിവെള്ള പ്രക്രിയ പരിഹരിക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ള നടപടികൾ കൈകൊള്ളുന്നതിനായി പഞ്ചായത്ത് / ബോർഡ് / ജില്ലാതല തദ്ദേശ സംഘങ്ങൾ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രസിദ്ധീകരണം ജില്ലയിലെ എം.പി.മാർ, എം.എൽ.എ.മാർ, മുനിസിപ്പൽ ചെയർമാൻമാർ, ജനപ്രതിനിധികൾ ജില്ലയിലെ വാട്ടർ അതോറിറ്റി, ഇൻഡോസെക്രിട്ടർ, മെനർ ഇൻഡോസെക്രിട്ടർ, ഗ്രാമ്പ് വാട്ടർ, പി.ഡബ്ല്യൂ.ഡി., ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ്, റവന്യൂ എന്നിവകളുടെ ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ജില്ലാ കളക്ടർ ജില്ലാതല വരൾച്ചാ ദുരിതാശാസ കമ്മിറ്റി വിളിച്ചു കൂട്ടുന്നതാണ്. താലൂക്കുകളിൽ ഓരോ ദേവപുട്ടി കളക്ടർമാരെ ഇതിന്റെ ചുമതല എൽപ്പിക്കണം. ഇവർ നിയോജക മണ്ഡലങ്ങൾ, പഞ്ചായത്ത് / മുനിസിപ്പാലിറ്റി എന്നിവിടങ്ങളിൽ ചേരുന്ന യോഗങ്ങളിൽ നിർബന്ധമായും പങ്കെടുക്കണം.**

- (3) വർഷച്ചയ്യ് മുൻപായി ഉപയോഗയോഗ്യമല്ലാതായി തീർന്നിട്ടുള്ള കഴിവ് കിണറുകൾ, പൊതു കിണറുകൾ, കളങ്ങൾ എന്നിവ നന്നാക്കുക, വരം ടാങ്കകളിലേയും പൊതു കളങ്ങളിലേയും ചെളി മാറ്റി ഉപയോഗയോഗ്യമാക്കുക എന്നിവയ്ക്ക് വേണ്ടി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ പണം വിനിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. നിലവിലുള്ള പെപ്പ് ലൈറ്റകളിൽ നിന്നും ചെറിയ മോട്ടുകൾ ഉപയോഗിച്ച് വെള്ളം പന്ന് ചെയ്യുകയുണ്ട് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വലിയ ഹോട്ടലുകൾ, അതുപരികൾ, ലോഡിങ്കൾ, കല്ലുണ്ണം മണ്ണപഞ്ചൾ, ഷോപ്പിംഗ് കോംപ്ലക്സ് കുടുക്കൾ, വീടുകൾ തുടങ്ങിയ പല ഇടങ്ങളിലും അനധികൃതമായി വെള്ളം ഉണ്ടിയെടുക്കുന്നതായും ദുരപയോഗം ചെയ്യുന്നതായും കണ്ടുവരുന്നു. ഈ കാര്യത്തിൽ ആവശ്യമായ മിന്നൽ പരിശോധനകൾ നടത്തി കാരണക്കാരായവർക്കെതിരെ ക്രിമിനൽ നടപടികൾ ചട്ടപ്രകാരം സീക്രിക്കവാൻ ജില്ലാ കളക്ടർമാർ കീഴുദ്യാഗസ്ഥൻമാർക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകേണ്ടതാണ്. പത്രമാദ്യമങ്ങളിലേയും ഇക്കാര്യം പൊതുജനങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ്.
- (4) വില്ലേജ്കിസ്ഥാനത്തിൽ വർഷപാത്രത്തിന്റെ തോത്, കിണറുകളിലെ ജലവാത്ര, അന്തരീക്ഷ താപനില എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് ഭീവസ്വം അവലോകനം നടത്തി ആവശ്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ കട്ടിവെള്ള ലഭ്യത കളക്ടർമാർ ഉറപ്പുവയ്ക്കേണ്ടതാണ്.
- (5) കേരള വാട്ടർ സഹപ്പു & സീവേജ് (അമെൻ്റ്‌മെൻ്റ്) ആക്ട് 2008 -ലെ 38 എ(2), 46(ബി), 46(സി), 52(എ), 61(എ) എന്നീ സെക്ഷൻകൾ കർശനമായി പാലിക്കപ്പെട്ടുവെന്ന് ജില്ലാ കളക്ടർമാർ ഉറപ്പുവയ്ക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി റവന്യൂ പോലീസ്, തദ്ദേശ സാധാരണ വകുപ്പ്, കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റി എന്നീ വകുപ്പുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ഉൾപ്പെടെയായിരിക്കുന്നതിന് ഒരു ടാങ്ക് ഹോട്ട് ഗ്രൂപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
- (6) കൺട്രോൾ രൂമുകൾ യൂഡകാലാട്ടിസ്ഥാനത്തിൽ 24 മണിക്കൂറും പ്രവർത്തന സജജമാക്കേണ്ടതും ജില്ലാ ആഴ്ചയും വർഷച്ചാ പ്രവർത്തനങ്ങളുക്കിഴുഭുള്ള റിപ്പോർട്ട് e-mail ആയി സർക്കാരിന് (revenueedmdk@gmail.com, seoc.gok@gmail.com) സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
- (7) സർക്കാരിന്റെ അനുമതി ആവശ്യമായ പദ്ധതികൾ (സ്റ്റേറ്റ് ഡിസാസ്റ്റർ റെസ്പോൺസ് ഫണ്ട് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളിൽപ്പെടാത്തവ) അതായ് നിർവ്വഹണ

വകുപ്പുകൾ വഴി മാത്രം സർക്കാരിലേക്ക് (ബന്ധപ്പെട്ട ഭരണവകുപ്പിന്)

അനുമതിക്കായി സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഇപ്രകാരമുള്ള പദ്ധതികൾ റവന്യൂ ദുരന്ത നിവാരണ വകുപ്പിന് സമർപ്പിക്കുന്നത്.

- (8) വർഷച്ചും ദുരിതാശാസം പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള തുക അനുവദിക്കുന്നതിൽ സാമ്പത്തിക അച്ഛടക്കം പാലിക്കേണ്ടതും പദ്ധതി നിർവ്വഹണം കൂത്യൂധായി നിർവ്വക്ഷിക്കേണ്ടതുമാണ്.
- (9) വർദ്ധിവരണ കൂലിങ്ങളും കിണറുകളും മറ്റ് കട്ടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളും മല്ലം ചെളിയും മാറ്റി അടുത്ത മഴയിൽ ശ്രദ്ധജലം സംഭരിക്കുന്നതിനവേണ്ടി തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. ആയതിന് വേണ്ടി ദേശീയ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ പണം വിനിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. 2012-13 കാലഘട്ടത്തിൽ വർഷച്ചും പ്രതിരോധത്തിനായി മലപ്പറം ജില്ലയിൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ സീകരിച്ച അനുകരണിയമായ നടപടികൾ പ്രസ്തുത ജില്ലാ ഭരണകൂടവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മറ്റ് ജില്ലകളിൽ സീകരിക്കുവാൻ ജില്ലാ ഭരണകൂടം മുൻകൈക്കയെടുക്കണം.
- (10) ശ്രദ്ധജല സ്രോതസ്സുകൾ കളിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയും മുഗ്ഗങ്ങളെ കളിപ്പിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയും വാഹനങ്ങൾ കഴുകുന്നതിനവേണ്ടിയും ഉപയോഗിക്കുന്നത് തടയ്വാന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ സീകരിക്കുക.
- (11) കട്ടിവെള്ള ആവശ്യത്തിനായി ജലം ശേഖരിക്കുന്ന സ്രോതസ്സുകൾ മാലിന്യമുക്തമാണെന്നും കട്ടിവെള്ളത്തിന് യോഗ്യമാണും എന്നും വാടക്ക് അതോറിറ്റിയെക്കാണും പരിശോധിപ്പിച്ച് ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ടതാണ്.
- (12) താൽക്കാലിക തടയണകൾ ആവശ്യമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഇരിഗേഷൻ വകുപ്പ് വാടക്ക് അതോറിറ്റിയും കൂടിയാലോചിച്ച് അതാത് വകുപ്പുകളുടെ ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മാണം നടത്തുന്നതിന് നിർദ്ദേശിക്കുക. അതുരം തടയണകൾ കൊണ്ട് കട്ടിവെള്ള കഷാമം പരിഹരിക്കുവാൻ സാധിക്കും എന്ന് ഉറപ്പുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ മറ്റ് വകുപ്പുകൾക്ക് ചിലവഴിക്കുവാൻ പണം ലഭ്യമല്ല എന്ന് ഉറപ്പാക്കിയതിന് ശേഷം മാത്രം ദുരന്ത പ്രതികരണ നിയിയിൽ നിന്നും ആവശ്യമെങ്കിൽ പണം ഉപയോഗിക്കുക.
- (13) വർഷച്ചും ആക്ഷമായ പഞ്ചായത്തുകളുമായി ആലോചിച്ച് വാടക്ക് കിയോസ്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് നടപടി സീകരിക്കുക. ഇക്കാര്യത്തിൽ കണ്ണൻ ജില്ല 2012-13 വർഷച്ചും കാലഘട്ടത്തിൽ സീകരിച്ച അനുകരണിയമായ നടപടികൾ പ്രസ്തുത ജില്ലാ

രേണ്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മറ്റ് ജീലുകളിൽ സീകരിക്കവാൻ ജീലും രേണ്ടും മുൻകൈയെടുക്കുക.

- (14) ഭഗവം ജല വിനിയോഗം 50% എക്കിലും കുറയ്ക്കാൻ ഭേദം വിനിയോഗ വകുപ്പുമായി അനോച്ചിച്ച് വേണ്ട നടപടികൾ സീകരിക്കുക.
- (15) കനാൽ വഴിയുള്ള ജലവിതരണം അത്യന്താപേക്ഷിതമായ ഘട്ടങ്ങളിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തുക.
- (16) സൗജകളിൽ സ്വീഷ്യത അസംഖ്യ വിളിക്കവാൻ വരശ്ചൂം പ്രതിരോധ നടപടികളെക്കിച്ചും സുരൂജാതം ഒഴിവാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളെക്കിച്ചും കട്ടികൾക്ക് വിശദീകരിച്ച് നൽകുവാൻ ഭേദിശാസ്ത്ര അദ്ദോഹകർക്കും പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്ര അദ്ദോഹകർക്കും നിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിന് ജീലും വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലാവിക്കളോട് അവശ്യപ്പെടുക.
- (17) വരശ്ചൂം ദ്രോഗിതാശാസ്ത്ര പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള ഫലങ്ക് വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് 08.10.2015-ലെ സ.ഉ.(സാധാ) നം. 5634/2015/ഡി.എം.ഡി. ഉത്തരവിലെ അനബന്ധത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കേണ്ടതാണ്.
- (18) മുഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിനോട് കന്നുകാലികൾക്കും മറ്റ് മുഗങ്ങൾക്കും അവശ്യമായ ശുദ്ധജലം ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ നിർദ്ദേശിക്കുക.
- (19) വരശ്ചയ്യും മുൻപായി ഫ്ലാറ്റുകളുടെയും വീടുകളുടെയും ടെറസ്സുകൾ തുരസ്സായ സ്ഥലത്ത് വീഴുന്ന മഴവെള്ളം അവിടെതന്നെ സംഭരിക്കാനാവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുക.
- (20) 20° ചർവിൽ കുറവുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ 'ക്യാച്ച് പിറ്റുകൾ' നിർമ്മിച്ച കൂഷി സ്ഥലങ്ങളിൽ പെയ്യുന്ന മഴവെള്ളം പാഴായി പോകാതെ ഭേദികളിലേക്ക് ഉഞ്ചനിരങ്ങാൻ അനബന്ധിക്കുക.
- (21) വേനൽക്കാലത്തിന് മുമ്പായി നദികളിൽ താൽക്കാലിക തടയണകൾ നിർമ്മിക്കാനാവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുക. ഇന്തനാവശ്യമായ തുക, അതായും വകുപ്പുകൾ സ്വന്തം ഫലങ്കിൽ നിന്നും കണ്ണടത്തെണ്ടതാണ്.

മേൽ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ച് അതായ്ക്ക് ജില്ലകൾക്ക് അനുയോജ്യമായ റിതിയിൽ
വരശ്ചാ ദ്രവിതാശാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എറൂട്ടത്ത് നടത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ ജില്ലാ കളക്ടർമാർ
നേരിട്ട് മേൽനോട്ടം വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

ഡോ. വിശ്വാസ് മെത്ത
അധികാരിയിൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി

എല്ലാ ജില്ലാ കളക്ടർമാർക്കും
ലാൻ്റ് റവന്യൂ കമ്മീഷൻർ, തിരവനന്തപുരം
മെമ്പർ, ദ്രവിത നിവാരണ അതോറിറ്റി ആൻഡ് ഹൈ സയൻസ്, സ്കൂൾ എമർജൻസി
ഓഫീസ് സെൻറർ, എഎ.എൽ.ഡി.എം., തിരവനന്തപുരം
ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ, ഇൻഡോഷൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്
ഡയറക്ടർ, കൂഷി വകുപ്പ്
ഡയറക്ടർ, പണ്ഡായത്ത് വകുപ്പ്
ഡയറക്ടർ, നഗരകാര്യ വകുപ്പ്
ഡയറക്ടർ, ഗ്രാമവികസന വകുപ്പ്
എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, കട്ടംബന്ധി
ഡയറക്ടർ, ആരോഗ്യ വകുപ്പ്
ഡയറക്ടർ, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ്
ഡയറക്ടർ, മെഡിക്കൽ എഡ്യൂക്കേഷൻ
ഡയറക്ടർ, അനിമൽ ഹസ്പിറ്റൽ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്
ഡയറക്ടർ, ഡയറക്ടർ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്
ഡയറക്ടർ, ഗ്രാം വാട്ടർ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്
ഡയറക്ടർ, അഷറ്റ് വകുപ്പ്
മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ, വാട്ടർ അതോറിറ്റി ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്
എല്ലാ ജില്ലാ അഞ്ചൽ ഓഫീസർമാർക്കും (അഞ്ചൽ ഡയറക്ടർ മുഖ്യമായി) പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കാദമിക്കൾ ജനറൽ (ആധിക്രാം), കേരള, തിരവനന്തപുരം
സ്കൂളാക്ക് ഫയൽ / ഓഫീസ് കോപ്പ്

പകർപ്പ് :- മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പ്രേരണ സെക്രട്ടറിക്ക്
എല്ലാ മന്ത്രിമാരുടെയും പ്രേരണ സെക്രട്ടറിമാർക്ക്
ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ പി.എസ്സിന്
ജലവിഭവ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറിയുടെ പി.എ.ഇ.
തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറിയുടെ പി.എ.ഇ.
വൈബ് & നൃ മീഡിയ എഎ & പി.ആർ.ഡി.

ഉത്തരവിന്റെപ്രകാരം

സെക്രട്ടർ ഓഫീസർ